

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gerekli işlemin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 08.05.2008

Kemal ANADOL
İzmir Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Anayasamız ve evrensel insan hakları sözleşmelerinden doğan haklarıyla 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı Taksim'de kutlamak isteyen yurttaşlarımız, Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, İstanbul Valiliği, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve bağlı müdürlükleri, amir ve memurları tarafından zor kullanılarak engellenmiş ve bu engelleme sırasında anılan kamu otoriteleri tarafından aşağıdaki muhtelif suçlar işlenmiştir.

Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 4. Maddesi'nin 1. Fıkrasına göre "Ceza Kanunların bilmemek mazeret sayılmaz" ve yine TCK'nın 24. Maddesi'ne göre; "Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir surette yerine getirilemez. Aksi takdirde yerine getiren ile emri veren sorumlu olur."

TCK'nın 37. Maddesine göre ise "Suçun kanuni tanımında yer alan fiili birlikte gerçekleştiren kişilerden her biri, fail olarak sorumlu olur" ve "Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır."

"İnsanlığa karşı işlenen suçlar"ı düzenleyen TCK'nın 77. Maddesi ise şöyledir:

"(1)Aşağıdaki fiillerin, siyasal, felsefi, ırki veya dini saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi, insanlığa karşı suç oluşturur:

- Kasten öldürme.
- Kasten yaralama.
- İşkence, eziyet veya köleleştirme.
- Kişi hürriyetinden yoksun kılma.
- Bilimsel deneylere tabi kılma.
- Cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı.
- Zorla hamile bırakma.
- Zorla fuhşa sevk etme.

(2) Birinci fıkranın (a) bendindeki fiilin işlenmesi halinde, fail hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına; diğer bentlerde tanımlanan fiillerin işlenmesi halinde ise, sekiz yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Ancak, birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında işlenen kasten öldürme ve kasten yaralama suçları açısından, belirlenen mağdur sayısınınca gerçek içtima hükümleri uygulanır.

(3) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

(4) Bu suçlardan dolayı zamanaşımı işlemez."

Yine TCK'nın "**Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar**"ı düzenleyen ilgili maddeleri şöyledir:

"Kasten yaralama

MADDE 86. - (1) Kasten başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kasten yaralama suçunun;

a) Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı,

b) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,

c) Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle,

d) Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

e) Silahla,

İşlenmesi halinde, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

MADDE 87. - (1) Kasten yaralama fiili, mağdurun;

a) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflamasına,

b) Konuşmasında sürekli zorluğa,

c) Yüzünde sabit ize,

d) Yaşamını tehlikeye sokan bir duruma,

e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun vaktinden önce doğmasına,

Neden olmuşsa, yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, bir kat artırılır

(3) Kasten yaralamanın vücutta kemik kırılmasına neden olması halinde, kırığın hayat fonksiyonlarındaki etkisine göre, bir yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."

TCK'nın "**İşkence ve Eziyet**" ile ilgili ilgili maddeleri ise şöyledir:

"İşkence

MADDE 94. - (1) Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanması yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Eziyet

MADDE 96. - (1) Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Yukarıdaki fıkra kapsamına giren fiillerin;

a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,

b) Üstsoy veya altsoya, babalık veya analığa ya da eşe karşı,

İşlenmesi halinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."

TCK'da ayrıca "**Kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinin engellenmesi**" ile ilgili fiiller de şu maddelerle düzenlenmiştir:

"MADDE 113. - (1) Cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla, kamu kurumu faaliyetinin yürütülmesine engel olunması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Siyasi hakların kullanılmasının engellenmesi

MADDE 114. - (1) Bir kimseye karşı;

a) Bir siyasi partiye üye olmaya veya olmamaya, siyasi partinin faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, siyasi partiden veya siyasi parti yönetimindeki görevinden ayrılmaya,

b) Seçim yoluyla gelinen bir kamu görevine aday olmamaya veya seçildiği görevden ayrılmaya,

Zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir siyasi partinin faaliyetlerinin engellenmesi halinde, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur."

TCK'nın "**İnanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme**" ile ilgili maddeleri ise şöyledir:

"MADDE 115. - (1) Cebir veya tehdit kullanarak, bir kimseyi dini, siyasi, sosyal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya veya değiştirmeye zorlayan ya da bunları açıklamaktan, yaymaktan meneden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

TCK'nın "Sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi" ile ilgili 118. maddesi ise şöyledir:

"MADDE 118. - (1) Bir kimseye karşı bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, sendikadan veya sendika yönetimindeki görevinden ayrılmaya zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

1 Mayıs'ta yukarıda sayılan kamu otoriteleri tarafından işlenen suçların bir bölümü de Türk Ceza Kanunu'nda aşağıdaki şekilde tarif edilmiştir:

"Ortak hüküm

MADDE 119. - (1) Eğitim ve öğretimin engellenmesi, kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinin engellenmesi, siyasi hakların kullanılmasının engellenmesi, inanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme, konut dokunulmazlığının ihlali ile iş ve çalışma hürriyetinin ihlali suçlarının;

a) Silahla,

b) Kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle, imzasız mektupla veya özel işaretlerle,

c) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

d) Var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak,

e) Kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

İşlenmesi halinde, verilecek ceza bir kat artırılır.

Mala zarar vermenin nitelikli halleri

MADDE 152. - (1) Mala zarar verme suçunun;

a) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait, kamu hizmetine tahsis edilmiş veya kamunun yararlanmasına ayrılmış yer, bina, tesis veya diğer eşya hakkında,

b) Yangına, sel ve taşkına, kazaya ve diğer felaketlere karşı korunmaya tahsis edilmiş her türlü eşya veya tesis hakkında,

c) Devlet ormanı statüsündeki yerler hariç, nerede olursa olsun, her türlü dikili ağaç, fidan veya bağ çubuğu hakkında,

d) Sulamaya, içme sularının sağlanmasına veya afetlerden korumaya yarayan tesisler hakkında,

e) Grev veya lokavt hallerinde işverenlerin veya işçilerin veya işveren veya işçi sendika veya konfederasyonlarının maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis veya eşya hakkında,

f) Siyasi partilerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve üst kuruluşlarının maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis veya eşya hakkında,

g) Sona ermiş olsa bile, görevinden ötürü öç almak amacıyla bir kamu görevlisinin zararına olarak,
İşlenmesi halinde, fail hakkında bir yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Genel Tehlike Yaratın Suçlar

Genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması

MADDE 170. - (1) Kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda;

a) Yangın çıkaran,

b) Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olan,

c) Silahla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan,

Kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması

MADDE 256. - (1) Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada, kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçünün dışında kuvvet kullanması halinde, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

Görevi kötüye kullanma

MADDE 257. - (1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir kazanç sağlayan kamu görevlisi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

Bu bağlamda;

- 1) Cumhuriyet Savcılarının bugüne kadar 1 Mayıs 2008 günü Taksim'de 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen yurttaşlarımıza karşı yukarıda açıklanan suçları işleyen Başbakan, İçişleri Bakanı, Emniyet Genel Müdürü, İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürü ve bağlı müdürleri ile amir ve memurları hakkında hangi işlemleri yapmıştır?
- 2) Cumhuriyet Savcılarının tarafından işlenen ilgili suçlarla ilgili hangi kamu görevlilerinin ifadesine başvurulmuştur?
- 3) Bugüne kadar 1 Mayıs'ta suç işlediği için tutuklama istemi ile adliyeye sevk edilen kamu görevlisi var mıdır?
- 4) Yukarıda belirtilen suçları işleyen ve bunlara iştirak eden kamu görevlisi, amir ve memurları hakkında idari soruşturma açıldı mı?
- 5) Bu soruşturma çerçevesinde görevinden el çektilen kamu görevlisi var mıdır?
- 6) İstanbul Valisi Muammer Güler ve Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah, görevleri başında olduğu sürece açılacak adli-idari soruşturmaların sonuca ulaşması mümkün müdür?
- 7) Mümkün değilse, İstanbul Valisi ve İstanbul Emniyet Müdürü'nü görevden uzaklaştırmayı düşünüyor musunuz?